

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 2Obdo/14/2022
Identifikačné číslo spisu: 2108218526
Dátum vydania rozhodnutia: 20.12.2022
Meno a priezvisko: JUDr. Beáta Miničová
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2022:2108218526.2

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Beaty Miničovej a členiek senátu JUDr. Ivany Izakovičovej a Mgr. Sone Pekarčíkovej v spore žalobkyne D. Z., nar. XX.XX.XXXX, bytom L. X, XXX XX Y, právne zastúpená Advokátskou kanceláriou Pacalaj, Palla a partneri, s.r.o., so sídlom v Trnave, Námestie SNP 3, IČO: 36 857 548, proti žalovanému: Jozef Drozd, IČO: 43 923 968, Buková 289, (t.č. Via Castiglione 25C, Cervia, Taliansko), právne zastúpený advokátom Mgr. Ing. Marián Galbavý, so sídlom v Trnave, Kapitulská 6, o zaplatenie 2.389,96 Eur s príslušenstvom, v konaní o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Trnave zo dňa 8. januára 2019, č. k. 21Cob/100/2017-411, takto

rozhodol:

- I. Dovolanie žalovaného o d m i e t a.
- II. Žalobcovi n á r o k na náhradu trov dovolacieho konania nepriznáva.

Odôvodnenie

. Okresný súd Trnava (ďalej len „okresný súd“ alebo „súd prvej inštancie“) svojim v poradí prvým rozsudkom zo dňa 27. februára 2015, č. k. 15Cb/151/2008-294, rozhodol tak, že odporca (t.z. žalovaný) je povinný zaplatiť navrhovateľke (t.z. žalobkyni) sumu vo výške 2.389,96 Eur do troch dní od právoplatnosti rozsudku (výrok I.), vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a žiadnej zo strán nepriznal nárok na náhradu trov konania (výrok III.)

1.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia okresný súd uviedol, že žalobkyňa ako objednávateľka a žalovaný ako zhotoviteľ uzavreli dňa 2. júna 2008 Zmluvu o dielo č. 1/2008 (ďalej len „Zmluva“), predmetom ktorej bolo vyhotovenie oplatenia zadnej časti pozemku rodinného domu parcela č. XXXXX/X, katastrálne územie Y, č. LV XXXX. V zmysle čl. III Zmluvy bola cena za dielo dojednaná tak, že bude stanovená podľa rozpočtu a dohody. Dielo bolo žalovaným vykonané a odovzdané dňa 20. júna 2008 a žalobkyňou bola zaň uhradená cena vo výške 2.389,96 Eur. V priebehu niekoľkých dní, pod vplyvom poveternostných podmienok, oplatenie v prevažnej časti spadlo. Žalobkyňa vyzvala žalovaného dňa 16. júla 2008 na odstránenie väd oplatenia, ten však na výzvu nereagoval. Žalobkyňa si následne nechala vypracovať posudok zo dňa 18. augusta 2008, kde sa konštatuje, že dielo nebolo realizované riadne a vykazuje vady. Žalovaný uznal zodpovednosť za vady diela a tieto sa zaviazal odstrániť, pričom žiadal

navýšenie finančných prostriedkov na realizáciu opravy, ktoré mu žalobkyňa neposkytla, z ktorého dôvodu žalovaný ukončil realizáciu odstraňovania väd diela. Žalobkyňa následne ústne odstúpila od Zmluvy, pričom z dôvodu právnej istoty zaslala predmetné odstúpenie žalovanému písomne dňa 3. decembra 2009, ktoré bolo žalovanému doručené v januári 2010.

1.2. Súd prvej inštancie uzavrel, že nakoľko žalobkyňa zaplatila žalovanému cenu za vykonanie diela vo výške 2.389,96 Eur a odstúpením od Zmluvy zo strany žalobkyne zanikla predmetná Zmluva, žalovaný je povinný vrátiť žalobkyni plnenie ňou poskytnuté pred odstúpením od Zmluvy, z ktorého dôvodu súd v zmysle ust. § 351 ods. 2 ObZ uložil žalovanému povinnosť zaplatiť žalobkyni žalovanú sumu. Zároveň dodal, že v danej veci nemožno ustáliť splnenie podmienok vzniku zodpovednosti žalovaného za škodu podľa ust. § 373 a nasl. ObZ.

2. Krajský súd v Trnave (ďalej len „odvolací súd“ alebo „krajský súd“) uznesením zo dňa 31. marca 2016, č. k. 31Cob/60/2015-318, v poradí prvý rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

2.1. V odôvodnení svojho rozhodnutia odvolací súd uviedol, že dokazovanie vykonané súdom prvej inštancie jednoznačne nepreukázalo, že odstúpenie od Zmluvy (upravené v ust. § 344 a nasl. ObZ) bolo žalovanému riadne doručené v januári 2010, pričom uvedené je základom pre aplikáciu ust. § 351 ods. 2 ObZ. Zároveň uviedol, že ak žalobkyňa neposkytla potrebnú súčinnosť a ďalší materiál na opravu väd diela nezabezpečila, nemohol žalovaný pokračovať v ich odstraňovaní opravou, ergo žalovaný nezapríčinil, že na oprave diela nepokračoval a nemožno teda dospieť k záveru, že by odstúpenie od Zmluvy zo strany žalobkyne z dôvodu nečinnosti žalovaného bolo dôvodné.

3. Okresný súd svojím v poradí druhým rozsudkom zo dňa 8. februára 2017, č. k. 15Cb/151/2008-346, v zmysle ust. § 145 ods. 2 C.s.p. vo výroku I. zastavil konanie v časti uloženia povinnosti žalovanému odstrániť na vlastné náklady opltenie na pozemku parc. č. XXXXX/X, vedeného Správou katastra Y, zhotovené žalovaným v zmysle Zmluvy o dielo zo dňa 2. júna 2008, a to z dôvodu späťvzatia žaloby v uvedenej časti zo strany žalobkyne na pojednávaní dňa 27. októbra 2016. Okresný súd zároveň vo zvyšnej časti žalobu zamietol (výrok II.) a rozhodol, že žalobkyňa je povinná nahradiť žalovanému trovy konania v plnom rozsahu (výrok III.).

3.1. Súd prvej inštancie v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že keďže žalobkyňa nemala právo odstúpiť od Zmluvy, resp. nebolo preukázané, že by od Zmluvy odstúpila, mohla voči žalovanému uplatňovať nároky z väd tovaru v zmysle ust. § 437 ods. 2 ObZ. V danom prípade došlo medzi stranami k dohode o odstraňovaní väd diela jeho opravou. Okresný súd ďalej uviedol, že keďže žalobkyňa neposkytla žalovanému súčinnosť nedodaním potrebného stavebného materiálu, nemohol žalovaný pokračovať v odstraňovaní väd opravou, ktorú situáciu sám nezapríčinil, preto žalobkyni nevzniklo právo na odstúpenie od Zmluvy z dôvodu nečinnosti žalovaného, a teda následne ani nárok na vrátenie poskytnutého plnenia (vo výške 2.389,96 Eur), pričom nárok na zľavu diela si voči žalovanému neuplatnila. Okresný súd postupujúc v zmysle ust. § 440 ods. 2 ObZ zároveň uviedol, že keďže nárok na náhradu škody je len subsidiárnym nárokom vo vzťahu k nárokom z väd tovaru, nebolo možné priznať žalobkyni ňou uplatnenú sumu ani titulom náhrady škody, ktorá mala spočívať práve vo vadách diela.

4. Odvolací súd rozsudkom zo dňa 8. januára 2019, č.k. 21Cob/100/2017-411, rozsudok súdu prvej inštancie zo dňa 8. februára 2017 zmenil tak, že žalovanému uložil povinnosť zaplatiť žalobkyni sumu 2.389,96 Eur do 3 dní (výrok I.) a žalobkyni voči žalovanému priznal nárok na náhradu trov celého konania v plnom rozsahu (výrok II.).

4.1. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že zo zisteného skutkového stavu zreteľne vyplýva, že zmluva uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je spotrebiteľskou zmluvou v súlade s ust. § 52 ods. 1 OZ, dôsledkom povahy tejto zmluvy je o.i. to, že podľa ust. § 54 ods. 1 OZ sa zmluvné podmienky nemohli odchýliť od OZ v neprospech spotrebiteľa.

4.2. Odvolací súd ďalej uviedol, že súd prvej inštancie správne dospel k záveru, že Zmluva v prerokovanej veci je Zmluvou o dielo v zmysle ust. § 536 ods. 1 a 2 ObZ. Odvolací súd zároveň uviedol, že žalobkyňa sa zaviazala dodať určité množstvo tehál uvedené v rozpočte, ktorú povinnosť si v súlade s ust. § 539 ObZ splnila. Krajský súd ďalej dôvodil, že z ust. § 537 ods. 1 ObZ vyplýva povinnosť

zhotoviteľa vykonať dielo na svoje náklady a na svoje nebezpečenstvo, pričom podľa ust. § 537 ods. 3 ObZ postupuje samostatne a nie je pri určení spôsobu vykonania diela viazaný pokynmi objednávateľa, ibaže sa výslovne zaviazal plniť ich. Z citovaných ustanovení tak vyplýva, že zhotoviteľ zodpovedá objednávateľovi za to, že sa dosiahne výsledok určený v zmluve, teda dohodnuté dielo. Zhotoviteľ je povinný dbať na to, aby zvolené materiály boli vhodné, aby stavba vyhovovala požiadavkám mechanickej odolnosti a bezpečnosti. V prerokovanej veci to potom znamenalo, že žalovaný bol podľa ust. § 537 ods. 1 a 3 ObZ povinný zhotoviť pre žalobkyňu v Zmluve uvedené dielo spôsobom, ktorý si zvolí tak, aby dosiahol v Zmluve vymienený výsledok. Zo zisteného skutkového stavu pritom nevyplýva, že by sa žalovaný v Zmluve zaviazal postupovať pri zhotovovaní diela na základe pokynov žalobkyne. Odvolací súd v odôvodnení svojho rozhodnutia ďalej uviedol, že pokiaľ žalovaným zhotovený plot spadol, celkom zjavne neplnil svoj účel, a treba vychádzať z toho, že nebol zhotovený v takej kvalite, aká sa hodí na účel, na ktorý sa plot obvykle používa, zhotoviteľ teda v takomto prípade porušil svoju povinnosť v zmysle ust. § 420 ods. 1 spojení s § 560 ods. 4 ObZ, v dôsledku čoho má takto zhotovené dielo vady podľa ust. § 422 ods. 1 a § 560 ods. 1 a 4 ObZ. Podľa odvolacieho súdu aj pri odstraňovaní vady opravou diela (§ 436 ods. 1 písm. b/ ObZ) platí ust. § 537 ods. 3 ObZ, teda aj pri oprave vady postupuje zhotoviteľ zásadne samostatne tak, aby vadu odstránil a pokynmi objednávateľa je viazaný len za predpokladu, že sa k tomu výslovne zaviazal v Zmluve.

4.3. Krajský súd poukazuje na ust. § 547 ods. 1 ObZ, na ktoré obsahovo nadväzuje ust. § 537 ods. 1 ObZ uviedol, že prípadné chyby rozpočtu (vrátane nesprávneho dohadu množstva naceňovaných položiek) znáša zhotoviteľ a tento teda nie je oprávnený požadovať úpravu ceny stanovenej rozpočtom, ak sa ukáže, že skutočné vykonanie diela si vyžaduje náklady nezahrnuté do rozpočtu. Podľa odvolacieho súdu treba uvedený princíp aplikovať aj na prípady, keď v dôsledku nesprávneho určenia technologického postupu zhotovenia diela bolo v zmluve nesprávne určené množstvo vecí, ktoré má objednávateľ dodať podľa § 539 ods. 1 ObZ, a teda aj v týchto prípadoch potom zodpovednosť za nesprávne určenie tohto množstva zásadne znáša zhotoviteľ, ktorý je zodpovedný za určenie spôsobu vykonávania diela (§ 537 ods. 3 ObZ). Aplikujúc na súdenu vec, odvolací súd dospel k záveru, že Zmluva neobsahovala žiadne konkrétne náležitosti stavaného oplotenia, čo do množstva použitého materiálu. Žalovaný určil rozpočet, podľa ktorého mala žalovaná dodať 1.441 ks tehál, ktorým dodaním žalobkyňa splnila svoju povinnosť súčinnosti v zmysle ust. § 539 ods. 1 ObZ, neporušila svoju povinnosť spolupôsobenia a nedostala sa v zmysle ust. §370 ObZ do omeškania, čo zároveň podľa § 365 druhej vety ObZ (v znení účinnom do 31.01.2013) znamená, že žalovaný ako zhotoviteľ bol stále v omeškaní so splnením svojej povinnosti odstrániť vady diela jeho opravou v zmysle ust. § 436 ods. 2 ObZ, čím vzniklo žalobkyni podľa ust. § 436 ods. 2 v spojení s ust. § 564 ObZ právo odstúpiť od Zmluvy, čo vykonala listom zo dňa 3. decembra 2009. Odvolací súd vo vzťahu k pochybnostiam o doručení predmetného listu žalovanému uviedol, že z obsahu spisu vyplýva, že list z 3. decembra 2009 bol predložený súdu prvej inštancie na pojednávaní 8. decembra 2009, kedy bol daný na vedomie i právnenému zástupcovi žalovaného, a tento sa tak bezpochyby mal možnosť oboznámiť s jeho obsahom. Uvedeným sa Zmluva zrušila a žalovaný bol povinný vrátiť žalobkyni cenu diela, oproti tomu však žalobkyňa nebola povinná vrátiť žalovanému postavené oplotenie, keďže bola jeho vlastníčkou v zmysle ust. § 542 ods. 1 ObZ. Žalovaný si tak mohol voči žalobkyni nárokovat' náhradu toho, o čo sa oplotením postaveným do výšky 1m obohatila, žalovaný však počas celého konania nepredniesol žiadny takýto návrh. S poukazom na uvedené odvolací súd dospel k záveru, že žalobkyňa má nárok na zaplatenie sumy 2.389,96 Eur, súd prvej inštancie nerozhodol správne, keď jej žalobu zamietol, preto odvolací súd v poradí druhý rozsudok okresného súdu zmenil tak, že žalobe vyhovel v celom rozsahu a žalobkyni priznal voči žalobcovi nárok na náhradu všetkých trov konania.

5. Proti napadnutému rozsudku odvolacieho súdu podal včas dovolanie žalovaný (ďalej aj „dovolateľ“) odôvodnené podľa ust. § 420 písm. f/ Civilného sporového poriadku (ďalej len „C.s.p.“), podľa ktorého mu súd nesprávnym procesným postupom znemožnil, aby uskutočňoval jemu patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

6. V dovolaní, ktorého prípustnosť dovolateľ vyvodzuje z ust. § 420 písm. f/ C.s.p. žalovaný vytýka odvolaciemu súdu, že vydaním prekvapivého rozhodnutia, bez aplikácie ust. § 382 C.s.p. došlo nesprávnym procesným postupom k znemožneniu, aby žalovaný uskutočňoval jemu patriace procesné

práva.

6.1. Výtýka odvolaciemu súdu, že tento aplikujúc doposiaľ neaplikované ust. § 365 druhá veta ObZ v spojení s ust. § 539 ods. 1 a § 537 ods. 1 a 3 ObZ vyslovil nový právny záver v porovnaní so závermi súdov oboch inštancií v ich predchádzajúcich rozhodnutiach a síce, že žalobkyňa nebola povinná poskytnúť žalovanému súčinnosť v podobe dodávky tehál, v dôsledku čoho žalovaný bol v omeškaní s odstraňovaním diela a žalobkyni preto vzniklo právo odstúpiť od Zmluvy, ktoré využila a vznikol jej nárok na plnenie, ktoré odvolací súd následne napadnutým rozhodnutím priznal. Konštatovaním o omeškaní žalovaného, resp. konštatovaním o povinnosti žalobkyne poskytnúť súčinnosť, je podľa dovolateľa právnou otázkou, ktorej zodpovedanie bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúcim, z dôvodu posúdenia dôvodnosti žalobného nároku z titulu platného odstúpenia od Zmluvy. Dovolateľ namieta, že v prejednávanej veci bola nutnosť aplikácie ust. § 382 C.s.p. z cieľom predísť vydaniu prekvapivého rozhodnutia a odvolací súd mal podľa dovolateľa poskytnúť žalovanému dodatočný priestor na zváženie a zaujatie stanoviska k rozhodujúcej otázke, ku ktorej odlišné stanovisko zaujali už súdy v predchádzajúcich svojich rozhodnutiach. V zmysle vyššie uvedeného dovolateľ navrhol, aby odvolací súd napadnutý rozsudok odvolacieho súdu zo dňa 8. januára 2019 zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie, súčasne si uplatňujúc náhradu trov dovolacieho konania.

Žalovaný zároveň navrhol súdu odklad vykonateľnosti dovolaním napadnutého rozhodnutia krajského súdu z dôvodov hodných osobitného zreteľa v zmysle ust. § 444 ods. 1 C.s.p.

7. Žalobca sa k dovolaniu žalovaného nevyjadril.

8. Najvyšší súd Slovenskej republiky (ďalej len „dovolací súd“ alebo „najvyšší súd“) ako súd dovolací (§ 35 C.s.p.), po zistení, že dovolanie podal včas žalovaný, zastúpený v súlade s § 429 ods. 1 C.s.p., bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 443 C.s.p.) preskúmal vec a dospel k záveru, že dovolanie žalovaného treba odmietnuť.

9. Podľa ustanovenia § 419 C.s.p., proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa. Z citovaného ustanovenia *expressis verbis* vyplýva, že ak zákon výslovne neuvádza, že dovolanie je proti tomu - ktorému rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, tak takéto rozhodnutie nemožno úspešne napadnúť dovolaním. Prípady, v ktorých je dovolanie proti rozhodnutiu odvolacieho súdu prípustné, sú taxatívne vymenované v ustanoveniach § 420 a § 421 C.s.p. Otázka posúdenia, či sú alebo nie sú splnené podmienky, za ktorých sa môže dovolacie konanie uskutočniť, patrí do výlučnej právomoci dovolacieho súdu.

10. Podľa § 420 C.s.p. je dovolanie prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak: a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu, c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník, d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd alebo f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

11. Podľa § 431 ods. 1 C.s.p., dovolanie prípustné podľa § 420 možno odôvodniť iba tým, že v konaní došlo k vade uvedenej v tomto ustanovení. Dovolací dôvod sa vymedzí tak, že dovolateľ uvedie, v čom spočíva táto vada (ods. 2).

12. Dovolací súd je dovolacími dôvodmi viazaný (§ 440 C.s.p.). Dovolacím dôvodom je nesprávnosť vytýkaná v dovolaní (porovnaj § 428 C.s.p.). Pokiaľ nemá dovolanie vykazovať nedostatky, ktoré v konečnom dôsledku vedú k jeho odmietnutiu podľa § 447 písm. f/ C.s.p., je (procesnou) povinnosťou dovolateľa vysvetliť v dovolaní zákonu zodpovedajúcim spôsobom, z čoho vyvodzuje prípustnosť dovolania a v dovolaní náležite vymedziť dovolací dôvod (§ 420 C.s.p. alebo § 421 C.s.p. v spojení s § 431 ods. 1 C.s.p. a § 432 ods. 1 C.s.p.). V dôsledku spomenutej viazanosti dovolací súd neprejednáva dovolanie nad rozsah, ktorý dovolateľ vymedzil v dovolaní uplatneným dovolacím dôvodom.

13. V posudzovanom prípade dovolateľ vyvodzuje prípustnosť dovolania z ustanovenia § 420 písm. f) C.s.p., podľa ktorého dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej, alebo ktorým sa konanie končí, ak súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces.

13.1. Žalovaný namieta nesprávnosť postupu odvolacieho súdu, ktorým tento porušil jeho právo na spravodlivý proces vydaním prekvapivého rozhodnutia, ktorý bez postupu v zmysle ust. § 382 C.s.p. aplikoval na vec doposiaľ neaplikované ust. § 365 druhá veta ObZ v spojení s ust. § 539 ods. 1 a § 537 ods. 1 a 3 ObZ a svoje rozhodnutie založil na konštatovaní, podľa ktorého „žalobkyňa dodaním počtu tehál uvedených v Zmluve o dielo splnila svoju povinnosť súčinnosti, na ktorú sa v zmysle § 539 ods. 1 ObZ zaviazala, a zo Zmluvy nemožno nijako vyvodíť, že by mala žalobkyňa znášať následky určenia nesprávneho technologického postupu žalovaným“, ergo žalobkyňa nebola povinná dodať žalovanému ďalšie tehly, potrebné na opravu oplotenia náležite plniaceho svoj účel, a teda ak tak neurobila, neporušila tým ani svoju povinnosť spolupôsobenia a nedostala sa v zmysle ust. 370 ObZ do omeškania. Uvedené podľa odvolacieho súdu v zmysle ust. § 365 druhej vety ObZ (v znení účinnom do 31.01.2013) znamená, že žalovaný ako zhotoviteľ bol stále v omeškani so splnením svojej povinnosti odstrániť vady diela jeho opravou v zmysle ust. § 436 ods. 2 ObZ. Takýto záver je podľa dovolateľa úplne protichodný v porovnaní s konštatovaním skoršieho rozhodnutia odvolacieho súdu a naň nadväzujúceho v poradí druhého rozhodnutia súdu prvej inštancie, v ktorých bolo nesporné a opakovane uvedené, že žalobkyňa bola povinná poskytnúť žalovanému súčinnosť v podobe dodávky tehál, čo nespĺnila, a teda jej nevzniklo právo odstúpiť od Zmluvy v dôsledku omeškania žalovaného. Dovolateľ namieta, že v prejednávanej veci bola nutnosť aplikácie ust. § 382 C.s.p. z cieľom predísť vydaniu prekvapivého rozhodnutia a odvolací súd mal podľa dovolateľa poskytnúť žalovanému dodatočný priestor na zváženie a zaujatie stanoviska k rozhodujúcej otázke, ku ktorej odlišné stanovisko zaujali už súdy v predchádzajúcich svojich rozhodnutiach.

14. Z ustanovenia § 382 C. s. p., vyplýva, že ak má odvolací súd za to, že sa na vec vzťahuje ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu, ktoré pri doterajšom rozhodovaní veci nebolo použité a je pre rozhodnutie veci rozhodujúce, vyzve strany, aby sa k možnému použitiu tohto ustanovenia vyjadrili.

15. Vo vzťahu k námietke týkajúcej sa prekvapivosti rozhodnutí súdov nižšej inštancie dovolací súd uvádza, že o prekvapivé rozhodnutie predstavujúce vadu zmätočnosti podľa § 420 písm. f) C.s.p., ide vtedy, ak by odvolací súd nepostupoval v zmysle ustanovenia § 382 C.s.p., a zároveň by pri svojom rozhodovaní použil ako rozhodujúce zákonné ustanovenie, ktoré v konaní pred súdom prvej inštancie nebolo použité, a ktorého aplikácie sa v priebehu sporu strany nedomáhali, a to ani v priebehu odvolacieho konania (k tomu viď aj 3Obdo/23/2017, R 33/2011, 3Cdo/76/2014, 4Cdo/299/2014). Zmyslom predmetného zákonného ustanovenia je zabrániť vydávaniu prekvapivých rozhodnutí súdmi druhej inštancie, t.j. rozhodnutí, ktoré sú založené na právnych záveroch nevyplývajúcich z rozhodnutia súdu prvej inštancie, a s ktorými nemali strany sporu možnosť sa pred vydaním konečného rozhodnutia súdu druhej inštancie oboznámiť, nemali možnosť vyjadrovať sa, právne argumentovať, prípadne predkladať nové dôkazy, ktoré sa z hľadiska doterajších právnych záverov súdu prvej inštancie, nejavili ako významné. Predmetné zákonné ustanovenie vychádza z princípu predvídateľnosti súdnych rozhodnutí, ktorý je súčasťou princípu právnej istoty.

16. Dovolací súd považuje za podstatné úvodom akcentovať na pre vec a konanie o nej zásadnú skutočnosť, a síce že už zo zápisnice o pojednávaní pred odvolacím súdom zo dňa 8. januára 2019 str. 2 (č.l. 407 spisu) vyplýva, že súd uznesením oboznámil strany sporu so spornými a nespornými skutočnosťami, s tým akými dôkazmi sa bude opakovať dokazovanie, ako aj predbežným právnym posúdením veci odvolacím súdom. K uvedenému ostali právní zástupcovia žalobkyne i žalovaného bez vyjadrenia a rovnako ostali bez pripomienok k vykonaným listinným dôkazom. Rovnako z bodu 5. odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že na pojednanie veci nariadil súd odvolacie pojednávanie, nakoľko považoval za potrebné zopakovať dokazovanie a dať priestor stranám, aby sa

vyjadrili k odlišnému právnemu posúdeniu veci odvolacím súdom (§ 382 C.s.p.), pričom na pojednávaní prítomné strany zotrvali na svojich skorších stanoviskách.

16.1. Najvyšší súd prizvukuje, že predvídateľnosť súdnych rozhodnutí sa prejavuje aj v tom, že odvolací súd v prípade meritórneho rozhodnutia o odvolaní ešte pred vyhlásením rozhodnutia oboznámi sporové strany so svojím v konaní ešte nevysloveným právnym názorom, ktorý je odlišný od právneho názoru uvedeného v rozhodnutí súdu prvej inštancie, a vytvorí stranám priestor, aby mohli k tomuto právnemu názoru zaujať stanovisko (k tomu aj 3Obdo/1/2019). Prinajmenšom z uvedeného dôvodu nie je možné označiť rozhodnutie odvolacieho súdu v súdnej veci za prekvapivé, resp. nepredvídateľné.

Dovolací súd okrem vyššie uvedeného pripomína, že konanie prebieha na súdoch oboch inštancií celkovo v dĺžke viac ako 11 rokov, a obe strany sporu tak mali viac ako dostatočný priestor na uplatnenie prostriedkov procesnej útoky i naň reflektujúcej procesnej obrany.

17. Konanie na odvolacom súde je poznačené vadou zmätočnosti uvedenou v ustanovení § 420 písm. f/ C.s.p. zakladajúcou prípustnosť dovolania v súvislosti s námietkou „prekvapivosti“ rozhodnutia výlučne vtedy, ak sú kumulatívne splnené nasledujúce podmienky: 1/ Odvolací súd vo veci meritórne rozhodol (t.j. potvrdil alebo zmenil rozhodnutie súdu prvej inštancie), 2/ Na hmotnoprávne posúdenie uplatneného nároku aplikoval „nové“ ustanovenie právneho predpisu (t.j. zákonné ustanovenie, ktoré bolo prvýkrát v priebehu súdneho sporu použité až v meritórnom rozhodnutí odvolacieho súdu), 3/ Predmetné ustanovenie bolo pre rozhodnutie odvolacieho súdu rozhodujúce a zároveň, 4/ Odvolací súd nevyzval strany sporu, aby sa k použitiu tohto „nového“ ustanovenia vyjadrili. Ak nebola splnená čo i len jedna z vyššie uvedených podmienok, nie je vo veci daná prípustnosť dovolania podľa § 420 písm. f/ C.s.p.

17.1. O „nové“ ustanovenie právneho predpisu nejde vtedy, ak už bolo predmetné ustanovenie aplikované v skoršom štádiu konania, napr. v skoršom rozhodnutí súdu prvej inštancie (zrušenom na základe použitia opravných prostriedkov), alebo ak jeho možná aplikácia bola posudzovaná v predchádzajúcom kasačnom rozhodnutí odvolacieho súdu. Rovnako nemožno dospieť k záveru, že rozhodnutie odvolacieho súdu je prekvapivé, ak pri svojom rozhodovaní použil iné ustanovenie všeobecne záväzného právneho predpisu ako súd prvej inštancie, ak sa aplikácie tohto ustanovenia domáhala niektorá zo strán sporu, či už v priebehu prvoinštančného konania, alebo v odvolacom konaní, a druhá strana sporu mala procesnú možnosť sa k tomu vyjadriť“ (3Obdo/4/2020).

17.2. Dovolací súd uvádza, že z obsahu spisu vyplýva, že žalovaný sa naprieč celým konaním bráni tvrdením, že žalobkyňa mu neposkytla na opravu vady diela-oplotenia, potrebnú súčinnosť, keďže mu nedodala ďalšie tehly potrebné na zvolený spôsob opravy. Odvolací súd sa vo svojom zrušujúcom uznesení len všeobecne vyjadril, že pokiaľ žalobkyňa skutočne potrebnú súčinnosť žalovanému neposkytla, nemožno dospieť k záveru o dôvodnosti odstúpenia, pričom vec vrátil súdu prvej inštancie práve preto, aby tieto otázky riadne preskúmal. Súd prvej inštancie vo svojom v poradí druhom rozsudku uviedol (bod 48.), že keďže žalobkyňa žalovanému odstránenie vád diela opravou neumožnila nedodaním potrebného stavebného materiálu, neposkytla žalovanému potrebnú súčinnosť, nemohol žalovaný pokračovať v odstraňovaní vád opravou, ktorú skutočnosť sám nezapríčinil, preto nevznikol žalobkyňi ani nárok na odstúpenie od Zmluvy z dôvodu nečinnosti žalovaného, a teda následne ani nárok na vrátenie poskytnutého plnenia.

17.3. Z uvedeného postupu súdov oboch inštancií je podľa dovolacieho súdu dostatočne zrejmé, že otázka súčinnosti, resp. nesúčinnosti žalobkyne pri vykonávaní opravy vady diela, spočívajúca v nedodaní potrebného počtu stavebného materiálu - tehál, bola súdmi riešená, z čoho logicky vyplýva i aplikácia ust. § 539 ods. 1 pri právnom posúdení veci zo strany súdov oboch inštancií. Rovnako zo záveru súdu, že „nevznikol žalobkyňi ani nárok na odstúpenie od Zmluvy z dôvodu nečinnosti žalovaného“ je dostatočným spôsobom jednoznačné, že súdy sa zaoberali nečinnosťou dlžníka - žalovaného pri vykonávaní opravy diela a teda i potenciálnym jeho omeškaním už vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach. Z uvedeného napriek skutočnosti, že v rozhodnutiach súdov oboch inštancií nebolo expressis verbis uvedené znenie ustanovení § 365 druhá veta ObZ v spojení s ust. § 539 ods. 1 a § 537 ods. 1 a 3 ObZ jednoznačne vyplýva, že predmetné ustanovenia súdy použili i pri právnom posúdení súdnej veci vo svojich predchádzajúcich rozhodnutiach. Skutočnosť, že v závere konania sa odvolací súd nestotožnil s názorom žalovaného za žiadnych okolností nemožno považovať za nepredvídateľné, resp. prekvapivé zo strany odvolacieho súdu a fakt, že odvolací súd, na rozdiel od rozhodnutia súdu prvej inštancie zo dňa 8. februára 2017, v dovolaní napadnutom rozhodnutí vyhovel

žalobe a priznal žalovaný nárok, s ktorým právnym posúdením sa dovolateľ nestotožňuje, nemôže založiť prípustnosť dovolania v zmysle ust. § 420 písm. f/ C.s.p. Pokiaľ dovolateľ nesúhlasí s právnym posúdením veci konajúcimi súdmi, uvedené je možné uplatniť v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 432 C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné podľa § 421 ods. 1 C.s.p., a nie v rámci dovolacieho dôvodu podľa § 431 C.s.p., v zmysle ktorého je dovolanie prípustné podľa § 420 C.s.p. Predmetná skutočnosť vyplýva aj z judikátu č. 24/2017, podľa ktorého nesprávne právne posúdenie veci nezakladá procesnú vadu zmätočnosti, pričom tento judikatórny záver platí aj v prípadoch, kedy je prípustnosť dovolania podľa § 421 ods. 1 C.s.p. vylúčená s poukazom na znenie ustanovenia § 422 C.s.p.

18. Vzhľadom na vyššie uvedené dovolací súd konštatuje, že postup odvolacieho súdu bol v súlade s vyššie uvedenou právnou úpravou a v súlade s citovanou judikatúrou, konanie pred odvolacím súdom tak v rozhodovanej veci nebolo postihnuté tvrdenou vadou zmätočnosti. Keďže vzhľadom na uvedené skutočnosti nie je dovolanie žalovaného podľa ust. § 420 písm. f/ C.s.p. prípustné, dovolací súd ho v súlade s ustanovením § 447 písm. c/ C.s.p. odmietol.

19. O trovách dovolacieho konania rozhodol najvyšší súd podľa ust. § 453 ods. 1 C.s.p., v spojení s ust. § 255 ods. 1 C.s.p.

20. Toto rozhodnutie prijal Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte pomerom hlasov 3 : 0 (§ 3 ods. 9 zákona č. 757/2004 Z. z., o súdoch a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom od 01.05.2011).

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok